

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ФЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

6 (394)

NOVEMBER-DECEMBER 2021

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуеге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруды. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашилар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енүі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке ададығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Раду Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Мохила академиясы» ұлттық университетінің кафедра мендерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмагұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Ҳұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінттану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожақметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Құнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мұслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының мендерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РГА корреспондент-мүшесі, РГА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің мендерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РКБ (Алматы қ.) Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы күзіл.

Такырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған*.

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Раду Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмаголович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махмутович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожахметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Ляззат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкоznания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMEMOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKEV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAIKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altaic Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19
<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ISSN 1991-3494

Volume 6, Number 394 (2021), 187-193

<https://doi.org/10.32014/2021.2518-1467.221>

IRSTI 11.15.37

Zamankaraev Zh.S.¹, Simtikov Zh.K.¹

¹Kazakh national pedagogical university named after Abai, Almaty, Kazakhstan;

²National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Almaty, Kazakhstan.

E-mail: zhamanraraev@bk.ru

**SANCTIONS AND THEIR PLACE IN INTERNATIONAL POLITICS:
METHODS AND APPROACHES TO REDUCING RISKS**

Abstract. The article examines the place of sanctions in international politics, as well as methods and methods of minimizing risks under the influence of sanctions. As you know, today economic sanctions are one of the most common tools of foreign policy. Sanctions have taken a firm place in foreign policy instruments as an alternative or complement to the use of force, as well as to strengthen negotiating positions. They are actively used as a means of forcing individual States to fulfill the political demands of the countries that initiated the sanctions. The number of cases of the use of sanctions by the UN Security Council is growing. At the same time, mechanisms for circumventing sanctions and mitigating their impact on national economies and the stability of "target States" are being improved. Often, the application of sanctions becomes the subject of regulatory and ethical differences between the objects of sanctions (as a rule, these are developing countries) and the initiators of sanctions (usually developed states act in this role). The initiators consider sanctions as one of the legitimate ways of forcing compliance with international obligations or compliance with certain norms. Sanctioned countries consider them a "prohibited technique", which is abused by the initiators of sanctions with an economic and technological advantage. At best, these countries recognize the legitimacy of sanctions imposed by the UN Security Council, but not unilateral measures of developed countries. Widespread use in political practice is combined with a broad interpretation of the concept of sanctions; sometimes measures of trade or economic wars fall under sanctions.

Key words: international relations, global economy, economic sanctions, sanctions policy, political pressure, sanctions, destabilization, crisis, conflict, globalization.

Introduction. The relevance of the topic. Sanctions are being applied more openly, and their tools are expanding. The policy in the field of sanctions is changing and gradually being filled with economic content from an instrument of the political pressure;

- it is established that the main features of sanctions in the context of globalization are: the strengthening of the sanctions struggle of countries against competitors in the world market, primarily in strategic areas, which is explained, from the author's point of view, by the growing unevenness of the socio-economic development of the world economy in the country and regional aspects and the aggravation of competition, the lack of a single international mechanism and legal basis for their application, and the presence of differences in their application;

- based on the study of the experience of Iran and other foreign countries in countering sanctions in the context of globalization, it is established that the target countries are increasingly using them for transformation and positive changes in the national economy based on the features of economic sanctions in the context of globalization [1, P.3].

Based on the study of the experience of countries in countering sanctions in the context of globalization, it is obvious that the target countries are increasingly using them for transformation and positive changes in the national economy, based on the features of economic sanctions in the context of globalization.

Strengthening the role of the state in regulating the economy under the sanctions policy; developing opportunities to return capital to the country and use it for investment within the economy; connecting business to the implementation of national projects on favorable terms for business; avoiding or reducing dependence on possible freezing of funds on the way to our counterparties; diversifying counterparties in the

foreign economic activities; mastering new technologies for the implementation of our resources and new logistics routes will lead to counteraction to sanctions [2, P.10].

Expanding the existing theory of economic sanctions applied in the world economy, clarifying the definition of “economic sanctions”, identifying the key features of the application of sanctions against various countries of the world and their counteraction to the sanctions policy, establishing the causes, directions and impact of economic sanctions on the Kazakh economy and identifying the main directions of economic policy of the Republic of Kazakhstan in the conditions of sanctions strengthens the stability of the national economy of the country, and, ultimately, affects national security [3, P.16].

Throughout the entire period of its development, the world economy was formed as an integral and complex system consisting of various, sometimes mutually exclusive, elements. However, the interrelation and interdependence of these elements are inseparable, and to achieve the main goal of the world economy - socio-economic progress, both of the entire system and its individual elements, a certain degree of interaction of these elements is required.

However, in the context of globalization, the world economic system is becoming increasingly unstable, experiencing one after another a series of periods of turbulence. There is no balance of economic interests, but their clash occurs, exacerbating the competition in the world markets between business entities, including countries. Globalization, while increasing the interconnectedness and interdependence of the countries of the world, at the same time exacerbates the need to defend national interests through various tools and methods. Among them, it is worth noting the increased use of economic sanctions by developed countries.

In view of the increased frequency of the use of sanctions, in the 1990s the interest of researchers in this phenomenon increased, in particular, in the analysis of their deep economic essence, their effectiveness, which implies the need to define economic sanctions as an economic category. The analysis of the available scientific research on this issue shows that the authors are generally united in their approach to the definition of economic sanctions as an economic category.

In the scientific literature, researchers define sanctions as punitive operations, unilateral or collective actions initiated by a group of subjects of international economic relations, especially international organizations, against a country that they consider a violator of international law, aimed at forcing that state to comply with the rules and change its policy. In this definition, the target country of sanctions a priori acts as a violator of a certain “law”, although it is not entirely clear who, how, when, and in whose interests established this law.

Thus, according to Kenneth Neil Waltz, well-known American political scientist, one of the most prominent scientists in the field of international relations, who developed various aspects of sanctions policy back in the 1970s, the constant international clashes are based on the fact that there are many sovereignties that do not obey a single system of laws and rules of conduct and determine their aspirations arbitrarily. From this statement, in our opinion, the conclusion suggests that if sovereign economic entities did not determine “their aspirations arbitrarily” and finally submitted to “a single system of laws and rules of conduct”, then there would be no “international clashes”.

These conflicts, according to the approach of Daoudi M.S. & Dajani M.S., experts at the Royal Institute of International Relations of Great Britain, called for the introduction of economic sanctions as a means of “... influencing the behavior of one government on another, which can be used as a coercive measure to achieve specific goals related to trade, conflict resolution, etc., and which is conditionally legitimate” [4, P.5].

In the 1990s, scientific research on the effects of sanctions was intensified (including in connection with the quantitative growth of their application in the world), and it was found that economic sanctions as a “deliberate, state-initiated rupture or threat of rupture of normal trade and financial relations” are designed to lower the standard of living of the country subject to sanctions.

In particular, the Norwegian sociologist, the founder of conflictology Johan Galtung believes that more or less large-scale economic pressure exerted on the national economy of the target country of sanctions is aimed at forcing the government of this country to change its political course.

That is why some researchers seek to generalize these factors and develop certain criteria for the effectiveness of sanctions. Kaigorodov-Khamoshin R.A., an expert at the International Institute for Strategic Studies, identifies the main scientific approaches to determining the effectiveness of the sanctions policy: “sanctions do not work”, “sanctions as a symbolic tool of foreign policy”, and “sanctions can ensure the achievement of their goals”. The first approach is presented in the article named “Economic sanctions in the world economy and their effectiveness in the context of globalization” [5, P.161].

A similar point of view is supported by Doxey M.P. He believed that “the possibility of success of the sanctions policy is generally low”, taking into account their main goal - “political destabilization of the

opponent, which forces him to abandon the defense of his national interests" as a result of economic losses from the sanctions. However, the size of these losses for the onset of political destabilization, according to Doxey M.P., is almost impossible to determine for a number of reasons, or factors, among which he identifies the following [6, P.26].

First, the emergence of the effect of "unification around the flag", i.e. the ability of the society of the target country of sanctions to adapt to new conditions both in psychological and economic aspects, which most often leads to political unification of the country's population around the political elite, strengthening the rating and influence of the latter, and even not only in their own country, but also in the world, among sympathetic subjects of the world economy, including in those countries that impose sanctions [6, P.27]. The same opinion was held by J. Mayall in the first half of the 1980s.

Doxey M.P. even makes the point that sanctions can be counterproductive, giving rise to the development of new goals of the nation, the achievement of which exceeds the costs of international isolation. In particular, as the author notes, in the long term, sanctions often strengthen the development of domestic industry in the country, reducing import dependence on the outside world.

The next factor that significantly reduces the effectiveness of sanctions, Doxey M.P. believes the complex process of their implementation, and above all the lack of a common mechanism for their application by the leading actors of international economic relations, which causes inconsistency in their strategy and opens up a "window of opportunity" for the target country for its own countermeasures. This possibility, hypothetically discovered by Doxey M.P. back in the 1960s, has been confirmed in the modern conditions.

In recent years, the global economy has experienced a marked decline in the level of cooperation in the regulation of international trade. One of the elements of this "renaissance of non-cooperation" was the intensification of the application of economic sanctions. The political and economic approach and the concept of targeted ("smart") sanctions have made an important contribution to the understanding of economic sanctions and their counteraction. Under their influence, there have been important changes related to the place of sanctions issues on the agenda of international institutions.

In general, these changes have led to increased incentives for the use of sanctions policy tools and the creation of increasingly sophisticated mechanisms for monitoring compliance with sanctions regimes. At the same time, international institutions are increasingly acting as deterrents in the framework of the sanctions confrontation.

And although today in the markets and in expert circles, the prevailing view is that the result of the policy of pressure from the United States will be more concessions from the countries that are the recipients of such pressure than their retaliatory measures, it is not necessary to completely discount the scenario of trade wars. The history of the world economy is replete with examples when the ambitions of politicians and conflicts of international economic interests led to the implementation of scenarios that ultimately did not suit all parties.

In these circumstances, countries and economic entities that are faced with the application (or threat of introduction) of economic sanctions against them are faced with the acute problem of finding international mechanisms designed to at least reduce the damage caused by sanctions, and in the optimal case - to achieve the lifting of the sanctions regime.

It is advisable to start the search for answers to the above questions by considering the essence of the phenomenon of economic sanctions. Its evolution is fundamentally important for understanding the position of international institutions in relation to the sanctions issue. From the point of view of the science of international relations and world politics, economic sanctions are instruments of non-cooperative influence on the economic interests of the recipient country in order to ensure a change in its domestic and foreign policy (including defense and security policy) in the direction preferred by the country that initiated the sanctions.

Economic sanctions are aimed at eliminating or reducing and deterring the "undesirable" behavior of the recipient country by increasing the costs of such behavior and / or restricting (depriving) access to the resources necessary for its continuation. At the same time, the "undesirability" of a particular variant of the behavior of the target country of sanctions is determined by the political decision-makers representing the country that initiated the introduction of sanctions, based on their understanding of the interests of their country (or the interests of the international community as a whole), as well as based on their own interests (maximizing international prestige, winning elections, gaining access to markets from which the target country of sanctions is displaced, etc.), rhetorically veiled by arguments for protecting national interests and international security.

The range of approaches used to address sanctions issues is quite wide - from international legal studies that focus on the legal prerequisites and consequences of using economic restrictions to achieve political

goals, to the study of domestic political factors that determine the reasons for the adoption of sanctions decisions in the initiator countries and the reaction to sanctions in the recipient countries. An important place among these approaches is occupied by the political-economic approach to the analysis of economic sanctions, based on the application of standard assumptions of the theory of public choice to the problems of achieving political goals by economic means.

The determination of the specific ratio of these priorities is the subject of lively debate in the works devoted to assessing the effectiveness of economic sanctions, due to the strong temptation to interpret the absence of further “undesirable” steps in the period after the introduction of sanctions as an indicator of the effectiveness of the sanctions policy.

The analytical constructions typical of this approach are based on three fundamental statements about the motivation of the subjects involved in the sanctions confrontation and the interaction between these subjects. First, it is assumed that sanctions represent a club benefit for the economic and political actors of the initiator country, that is, they are designed to promote their interests, but at the same time they involve the need to bear costs that the relevant actors seek to minimize. This means that in order to make a decision on the imposition of sanctions, their supporters in the initiator country must organize effective collective interaction among themselves to “promote” the idea of sanctions, while overcoming the resistance of those actors within the country whose interests the imposition of sanctions contradicts [7, P.58].

Secondly, the response of the recipient country is considered as the result of the interaction of national economic and political actors, whose interests are directly or indirectly affected by both the sanctions imposed and the proposed retaliatory measures. At the same time, such an impact can be both negative (damage from the restriction of foreign economic relations) and positive (for example, in the case of withdrawal from the national market of foreign competing companies “intimidated” by sanctions). Depending on the balance of forces of the relevant actors, the introduction of economic sanctions can lead to both weakening and strengthening of the request for the implementation of the policy that became the reason for the imposition of sanctions in the recipient country, as well as create incentives of varying intensity to take retaliatory measures against the country that initiated the sanctions [8, P.386].

Finally, and thirdly, taking into account all above, the general parameters of the sanctions regime and its dynamics are determined by the balance of political forces of all stakeholders-supporters and opponents of the use of the sanctions regime in the initiator country, as well as supporters and opponents of the continuation of the previously chosen course of foreign and domestic policy in the recipient country (in terms of the political and economic approach- the conditions of equilibrium in the political markets of the respective countries) [8, P.387].

In particular, there are the characteristics of this balance that determine the effectiveness of the sanctions regime, which is understood as the ability of the sanctions measures imposed by the initiator country to ensure that the addressee country renounces the “undesirable” policy for the initiator. In the works, devoted to the analysis of the sanctions problem, two main directions of the development of the political and economic approach can be distinguished. Within the first one, the identification of the subjects involved in decision-making in the context of the sanctions confrontation is carried out; the behavior of these subjects is then considered in terms of their rational maximization of their own objective functions [9, P.264].

Materials and methods of research. The research methodology is based on the dialectical method, freed from materialistic or idealistic monism and based on the pluralistic, multilinear interdependence of all social phenomena. In the process of writing the article, the authors used general scientific, experimental and empirical-theoretical research methods: expert assessment, multi-sign classification, historical, statistical and comparative analysis of the category of economic sanctions and their role in the formation of national economies.

Research results and discussion. In accordance with this goal, the following results were obtained in this article:

- the theoretical and practical aspects of the application of economic sanctions in international economic relations in the second half of the XX-early XXI centuries were studied;

- the strengthening of the sanctions policy of Western countries against rapidly developing states and their economic entities that compete with Western Transnational Corporations in the world market, primarily in the strategic areas of the national economy, was justified [10, P.105].

- the state and dynamics of the national economies of Kazakhstan and Russia in 2011-2019 were analyzed and the role of anti-Russian economic sanctions in the emergence and development of crisis phenomena was established;

- the goals, causes and directions of economic sanctions of Western countries against the Russian economy, as well as their consequences, were identified.

The traditional model that prevailed until the mid-1990s was based on the notion that the effectiveness of sanctions was based on the so-called “damage-result” principle), according to which the probability of a change in the recipient country’s political course directly depends on the amount of damage inflicted on its economy, and as a necessary condition for obtaining the expected reaction of the recipient country, it was considered to deprive it of the resource base (for example, export revenues, sources of GDP growth) necessary to continue the course of foreign or domestic policy, “undesirable” from the point of view of the country initiating sanctions [9, P.265].

Today economic sanctions are one of the most common tools of foreign policy. Sanctions have taken a strong place in the foreign policy toolkit as an alternative or complement to the use of force, as well as to strengthen negotiating positions. They are actively used as a means of forcing individual states to comply with the political demands of the countries that initiated the sanctions. The number of cases of the use of sanctions by the UN Security Council is growing. At the same time, mechanisms for circumventing sanctions and mitigating their impact on national economies and the stability of “target states” are being improved. Often, the application of sanctions becomes the subject of regulatory and ethical differences between the targets of sanctions (usually developing countries) and the initiators of sanctions (usually developed countries).

The initiators consider sanctions as one of the legitimate ways to force the implementation of international obligations or compliance with certain norms. The countries that have been subjected to sanctions perceive them as a threat to their national security, a “forbidden technique” that is abused by the countries that initiate the sanctions, which have economic and technological superiority. Moreover, these countries recognize the legitimacy of the sanctions imposed by the UN Security Council, but not the unilateral measures of developed countries [10, P.106].

Conclusion. In the conclusion it should be noted, that broad application in political practice is combined with a broad interpretation of the concept of sanctions; sometimes sanctions include measures of trade or economic wars. The expert community interprets the functions of sanctions in different ways, and offers different variants of the typology of sanctions. The key issue in the scientific discourse is the question of the reasons and conditions for the effectiveness of sanctions. Why sanctions are successful in some cases, and useless in others, and even lead to results that are contrary to expectations? In the search for an answer to this question, researchers often ignore the terminological side of the problem. Meanwhile, the use of the term “default”, when it is assumed that everyone understands the same thing by them, can give rise to discrepancies in the interpretation of research results.

Жаманқараев Ж.С.¹, Симтиков Ж.К.¹

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан;

³Ұлттық ғылым академиясы, Алматы, Қазақстан.

E-mail: zhamanraraev@bk.ru

САНКЦИЯЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САЯСАТТАҒЫ ОРНЫ: ТӘҮЕКЕЛДЕРДІ АЗАЙТУ ӘДІСТЕРІ МЕН ТӘСІЛДЕРІ

Аннотация. Мақалада халықаралық саясаттағы санкциялардың орны, сондай-ақ санкциялар әсерінен тәуекелдерді азайту әдістері мен тәсілдері қарастырылады. Өздерініз білетіндей, бүгінгі таңда экономикалық санкциялар сыртқы саясаттың кең таралған құралдарының бірі болып табылады. Санкциялар сыртқы саяси құралдарда күш қолданудың баламасы немесе қосымшасы ретінде, сондай-ақ келіссөздер позициясын нығайту үшін берік орын алды. Олар жекелеген мемлекеттерді санкцияларға бастамашы елдердің саяси талаптарын орындауға мәжбүрлеу құралы ретінде белсенді қолданылады. БҮҮ Қауіпсіздік Кеңесінің санкцияларды пайдалану жағдайларының саны өсуде. Сонымен қатар санкцияларды айналып өту және олардың ұлттық экономикаларға және «мақсат-мемлекеттердің» тұрақтылығына әсерін жұмсарту тетіктері жетілдірілуде. Қебінесе санкцияларды қолдану санкциялар объектілері (әдетте, бұл дамушы елдер) мен санкциялар бастамашылары (әдетте бұл рөлде дамыған мемлекеттер) арасындағы нормативтік және этикалық айырмашылықтардың тақырыбына айналады. Бастамашылар санкцияларды халықаралық міндеттемелерді орындауга немесе белгілі бір нормаларды сақтауға мәжбүрлеудің занды тәсілдерінің бірі ретінде қарастырады.

Санкцияланған елдер оларды экономикалық және технологиялық артықшылығы бар санкцияларға бастамашы елдер теріс пайдаланатын «тыыйым салынған қабылдау» деп санайды. Жақсы жағдайда, бұл елдер БҰҰ Қауіпсіздік Кеңесі енгізген санкциялардың заңдылығын мойындайды, бірақ дамыған елдердің біржакты шаралары емес. Саяси практикада кеңінен қолдану санкциялар ұғымының кең түсіндірілуімен үйлеседі; кейде сауда немесе экономикалық соғыстардың шаралары санкцияларға жатады.

Түйінді сөздер: халықаралық қатынастар, жаһандық экономика, экономикалық санкциялар, санкциялар саясаты, саяси қысым, санкциялар, тұрақсыздандыру, дағдарыс, жанжал, жаһандану.

Жаманқараев Ж.С.¹, Симтиков Ж.К.¹

¹Казахский национальный педагогический университет им.Абая, Алматы, Казахстан;

³Национальная академия наук Республики Казахстан, Алматы, Казахстан.

E-mail: zhamanraraev@bk.ru

САНКЦИИ И ИХ МЕСТО В МЕЖДУНАРОДНОЙ ПОЛИТИКЕ: МЕТОДЫ И СПОСОБЫ МИНИМИЗАЦИИ РИСКОВ

Аннотация. В статье рассматривается место санкций в международной политике, а также методы и способы минимизации рисков под влиянием санкций. Как известно, сегодня экономические санкции являются одним из наиболее распространенных инструментов внешней политики. Санкции заняли прочное место во внешнеполитических инструментах как альтернатива или дополнение к применению силы, а также для укрепления переговорных позиций. Они активно используются как средство принуждения отдельных государств к выполнению политических требований стран-инициаторов санкций. Растет число случаев применения санкций Совбезом ООН. Вместе с тем совершаются механизмы обхода санкций и смягчения их влияния на национальные экономики и стабильность «государств-целей». Часто применение санкций становится предметом нормативных и этических различий между объектами санкций (как правило, это развивающиеся страны) и инициаторами санкций (обычно в этой роли выступают развитые государства). Инициаторы рассматривают санкции как один из законных способов принуждения к выполнению международных обязательств или соблюдению определенных норм. Санкционированные страны считают их «запрещенным приемом», которым злоупотребляют страны-инициаторы санкций с экономическим и технологическим преимуществом. В лучшем случае эти страны признают законность санкций, введенных Советом Безопасности ООН, но не односторонние меры развитых стран. Широкое применение в политической практике сочетается с широкой трактовкой понятия санкций; иногда меры торговых или экономических войн подпадают под санкции.

Ключевые слова: международные отношения, глобальная экономика, экономические санкции, санкционная политика, политическое давление, санкции, дестабилизация, кризис, конфликт, глобализация.

Information about authors:

Zhamankaraev Zh.S. – Doctoral Student in Philosophy, 3 course, Kazakh National Pedagogical University named after Abai, Almaty, Republic of Kazakhstan; zhamankaraev@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-3498-9489>;

Simtikov Zh.K. – Doctor of Science in Political Sciences, Professor, Kazakh National Pedagogical University named after Abai, Almaty, Republic of Kazakhstan; zhomart-67@mail.ru. <https://orcid.org/0000-0003-0770-488X>;

Seitakhmetova N.L. – Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Chief Researcher of the Institute of Philosophy, Politology and Religion of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Science in Philosophy, Professor, Almaty, Republic of Kazakhstan; nseytakhmetova@bk.ru; <https://orcid.org/0000-0001-7583-5406>.

REFERENCES

- [1] Gusakov N.P., Shkvarya L.V. Influence of the world economy on the development of inter-country trade and economic relations in the context of globalization. – Series: Economics and Law. – 2018. – No. 1. – pp. 3-17.

- [2] Gusakov N.P. Foreign economic interdependence in the system of categories of the modern world economy / Integration of Russia into the world economy. – Moscow: RUDN, 2019. – 245 p.
- [3] Melanina M. The Role of Sanctions in Modern Conditions of Globalization and their Impact on the Russian Economy // The Genesis of Genius. – 2016. – No. 1. – pp. 16-25.
- [4] Daoudi M.S., Dajani M.S. Economic Sanctions: Ideals and Experience. – London: Routledge & Kegan Paul, 2013. – 263 p. P.5-8.
- [5] Kaigorodov-Khamoshin R.A. Economic sanctions in the world economy and their effectiveness in the context of globalization // Economics and Entrepreneurship. – 2017. – No. – 12-1 (77-1). – pp. 161-164.
- [6] Doxey M.P. International Sanctions in Contemporary Perspective. – London: Macmillan Press, 2017. – 175 p.
- [7] Hufbauer G.C., Schott J.J., Elliott K.A. Economic Sanctions Reconsidered: History and Current Policy. – 2nd ed.– Washington, DC: Peterson Institute for International Economics, 2015. – 287 p.
- [8] Galtung J. On the Effects of International Economic Sanctions // World Politics. – 2017. – Volume 19. – No. 3. –P.386-395.
- [9] Rudenko Ye.I. American, Chinese and Russian factors in interaction of Central and South Asian states // Bulletin of the Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan. – 2019. – Vol. 6 (382). – P.264-271 <https://doi.org/10.32014/2019.2518-1467.170>.
- [10] Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Winston Nagan. About some sides of diplomacy and political cooperation of Kazakhstan with the countries of the Middle East // Bulletin of the Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan. – 2019. – Vol. 5 (381). – P.105-111 <https://doi.org/10.32014/2019.2518-1467.129>.

ДОСТИЖЕНИЯ АКАДЕМИКОВ НАН РК

НОВЫЙ ВКЛАД В ПЕДАГОГИЧЕСКУЮ НАУКУ КАЗАХСТАНА

В последние годы я консультирую молодых ученых, но в основном читаю новые научные труды ученых страны. Среди них особо выделил бы работу академика Национальной академии наук Республики Казахстан, доктора педагогических наук, профессора Абылкасымовой А.Е. «Модернизация системы образования в Республике Казахстан» на трех языках – казахском, русском и английском. Научное издание (Алматы: Мектеп, 2021. – 218с.). Данную работу она посвятила предстоящему 30-летию независимости страны. Рецензентами являются экс-министры образования и науки Казахстана – Президент Национальной академии наук РК, академик, доктор химических наук, профессор Журинов М.Ж. и ректор Казахского национального университета имени аль-Фараби, почетный академик Национальной академии наук РК, доктор филологических наук, профессор Туймебаев Ж.К., работа рекомендована Ассоциацией высших учебных заведений РК.

Вышеперечисленное придает большую весомость выполненному профессором Абылкасымовой А.Е. научному труду.

Однако прежде чем перейти к анализу работы хотел бы сказать о следующем. В учебниках советского периода развития Казахстана сказано: «Казахи вели кочевой и полукочевой образ жизни, не имели письменности и население почти поголовно было безграмотным». Это утверждение соответствует истине лишь отчасти. Дело в том, что до Октябрьской революции 1917 года казахское население пользовалось арабским алфавитом и латиницей, однако точных статистических данных по численности людей, владеющих арабской письменностью нет.

Система образования страны является ключевой для любого народа, которая стремится и движется по прогрессивному пути развития, чтобы не отстать от передовых государств мира. И нам важно было изучить этапы и направления развития Казахстана во многих сферах, и, прежде всего, в системе образования. Отрадно, что эту огромную работу смогла реализовать ученый-педагог в лице профессора Абылкасымовой А.Е. В своей работе она разделила развитие системы образования в Казахстане на различные этапы в жизнедеятельности казахского народа – средневековый, период присоединения к Российской империи (1731-1917гг.) и советский (1918-1991гг.). Автор показала, что казахи не на пустом месте строили будущее своего образования, при этом преодолели множество трудностей.

Известно, что в современном мире достойны уважения только те народы, которые помнят и чтят свою историю какой-бы она не была, хорошо знают достижения и проблемы сегодняшнего дня, и на основе этих знаний создают будущее своего государства и живущего в ней народа. Благодаря таким научным работам мы по крупицам возрождаем историю казахского народа в прошлом в различных отраслях знаний.

В настоящее время казахстанцам важно знать в каком направлении должна развиваться система образования Казахстана, эту проблему автор смогла раскрыть в первом разделе своего труда «О тенденциях развития системы образования в современном мире».

В целом, научное издание посвящено изучению и анализу состояния и развития системы общего среднего и высшего образования, в том числе педагогического образования и повышения квалификации педагогических работников, в постсоветский период становления и развития независимого Казахстана.

Государственная политика Республики Казахстан в области образования после 1991 года осуществлялась в направлении реформирования законодательной базы, изменения системы управления и финансирования в контексте поставленной Главой государства Н.Назарбаевым задачи по качественному преобразованию всей системы образования, которое является одним из основных элементов становления суверенного государства, его реальной политической и экономической независимости. В этой связи модернизация образования напрямую связывалась с проблемами развития всего общества и изменениями, происходящими в политике, идеологии, экономике и социальной сфере.

Современная система образования нашей страны была заложена в конце 90-х годов прошлого

века тремя базовыми документами: Законом «Об образовании», Государственной программой «Образование» и Государственными стандартами образования, при этом главным системообразующим принципом реформы стал переход от модели «образование для всех» к модели «образование по выбору».

Профессор Абылкасымова А.Е. всесторонне осветила ход реформирования системы общего среднего образования в Казахстане, которая в последние годы проводилась в следующих направлениях – введения 12-летнего образования; изменения содержания образования и методики обучения; обязательного изучения трех языков (казахский, русский, английский); развития электронного обучения; введения подушевого финансирования; строительства новых зданий для школ, которые стали оснащаться современным оборудованием и техникой.

Модернизация системы образования была ориентирована на обеспечение равного доступа школьников к качественному среднему образованию, независимо от их национальности и места проживания, а также удовлетворение потребности каждой личности, всего общества и государства в целом. В основу программ образования для всех уровней заложена система ценностей патриотического Акта «Мәңгілік Ел» – казахстанский патриотизм, гражданская ответственность, уважение к труду и т.п.

Большое внимание автор в своей работе уделила развитию высшего образования, при которой основной тенденцией стал отказ от государственной монополии на образование. Как следствие, на равных условиях начал развиваться негосударственный сектор образования и он получил достойное место в обществе.

Можно и дальше перечислять все достижения страны за 30-летний период нашей независимости, о которых все мы хорошо знаем. Для нас более важным является то, что автор сумела с научной точки зрения всесторонне и широко раскрыть достижения нашего государства в модернизации системы образования в соответствии с тенденциями ее развития в мире. В итоге Республика Казахстан во многом успешно вписалась в мировое образовательное пространство. Несомненно, главную направляющую и координирующую роль в этом сыграл Елбасы – первый Президент нашего государства Нурсултан Абишевич Назарбаев, о чем профессор Абылкасымова А.Е. достаточно подробно расскрыла в своем научном труде.

**Академик Национальной академии наук Республики Казахстан, доктор философских наук, профессор
Кшибеков Досмухамед Кшибекович**

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Медуханова Л.А. Қанабекова М.А. ҚАЗАҚСТАНДА ВАЛЮТАЛЫҚ РЕТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	6
Айбосынова Д.А., Урзубаева Н.А. НÝР-СҮЛТАН ҚАЛАСЫНЫң ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСІ: ДАМУ ДИНАМИКАСЫ МЕН СИПАТТАМАСЫ.....	14
Бейсембекова С.Х., Сихимбаев М.Р., Сихимбаева Д.Р. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУДЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ.....	22
Жагыпарова А.О., Алибекова Б.А., Курманалина А., Бекбусинова Г.К., Баева Д.А. COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ӘЛЕМДІК ЭКОНОМИКАФА ӨСЕРІ.....	29
Касенбаев Ф.С., Қайдарова Л.Қ., Рахметуллина Ш.Ж., Керимова У.К., Рахимжанова Г.М. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АЗЫҚ-ТУЛПК ӨНІМДЕРІНЕ ҚОЛЖЕТИМДІЛПК - АЗЫҚ-ТУЛПК ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ НЕГІЗІ.....	39
Макаров А.Н., Жакупова Б.А., Нурманов А.О., Сексенова А.Т., Жиенбаев Ұ.Б. КӘСПОРЫНДА ҚАРЖЫЛЫҚ ЖОСПАРЛАУДЫ ҰЙЫМДАСТАРУДЫҢ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ОНЫ ШЕШУ ЖОЛДАРЫ.....	47
Мархаева Б.А., Бейсенова М.У., Жаздықбаева Д.П. ҚАЗАҚСТАННЫң ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫНЫң ҚАРЖЫЛЫҚ ТҮРАҚТЫЛЫҒЫН БАҒАЛАУ.....	55
Мурсалова Х.Н., Баймагамбетова Л.К., Алимбетов Ұ.С., Турдиева З.М., Апышева А.А. ЕАӘО ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАЗАҚСТАННЫң ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНТЕГРАЦИЯСЫНЫң ТИИМДІЛІГІН АРТТЫРУ БАҒЫТТАРЫ.....	63
Нұрмұхаметов Н.Н., Абдикадирова А.А., Әбенов Е.М., Петров А.М. ЦИФРЛЫҚ ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДА ШАҒЫН КӘСПОРЫНДАРДЫҢ БӘСЕКЕЛЕСТІК АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫНЫң СТРАТЕГИЯСЫН ӘЗІРЛЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	70
Панзабекова А.Ж., Жанбозова А.Б., Дигель И.Е. УРБАНИСТИКАНЫң ЗАМАНАУИ ТҰЖЫРЫМДАМЛАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫНАН КЕЙІН ҚАЛАЛАРДЫ ДАМЫТУДА ҚОЛДАНУ.....	78
Сатымбекова К.Б., Молдогазиева Г.М., Иманбаева З.О., Нурмаганбетова Б.К., Керімбек Ғ.Е. КОМПАНИЯНЫң ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫНЫң ТҮРАҚТЫЛЫҒЫН БАСҚАРУДЫ ОНТАЙЛАНДЫРУ ЖОЛДАРЫ.....	87
Тилеубергенов Е.М., Садуакасов Ш.С., Конуспаев Р.К., Сейтахметова Н.Л. ШАҒЫН БИЗНЕС КӘСПОРЫНДАРЫНЫң ҚАРЖЫЛЫҚ СТРАТЕГИЯСЫН ҚАЛЫПТАСТАРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	94
Түлегенова Ж.У., Бекбусинова Г.К., Баймбетова А.Б., Турчекенова Р.А., Луневски С. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫң САЛЫҚ САЯСАТЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК САЛЫҚ АУДИТІ.....	99

Шаяхметова Л.М., Майдырова А.Б., Молдажанов М.Б.	
ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН ТАБИФИ АУМАҚТАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІН БАҒАЛАУ.....	107

ПЕДАГОГИКА

Бабаханов Ф.Б., Жолдасбекова С.А., Момбек Э.Э., Кривирадева Б.И., Әбуов Ә.Е.	
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНДАҒЫ САПА МЕНЕДЖМЕНТІН ЖЕТИЛДІРУ.....	114

Дүйсенбеков Е.Б., Питер Жак, Тұргынбаева Б.А., Әріпбаева Л.Ш., Досқара А.Т.	
ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ПЕДАГОГИҚАЛЫҚ МАМАНДЫҚТАРЫНА ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРЫН ДАМЫТУ.....	120

Жанбеков Х.Н., Маликқызы Л., Сагимбаева А.Е., Нұғманова Л.А.	
БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМІ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТАРДЫҢ МАҢЫЗДЫ ШАРТЫ РЕТИНДЕ.....	126

Рамазанов Т.Б., Шормақова А.Б.	
ҚАЗІРГІ МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ДИАЛОГ ҚҰРУДАҒЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	132

Сиғазы А.Қ., Бирова Я., Балтабаева Г.С., Ескіндирова М.Ж., Ауельбекова А.У.	
ҚАЗІРГІ АУДАРМА ТЕОРИЯСЫНДАҒЫ ІЛЕСПЕ АУДАРМАДА СИНТАКСИСТІК ТҮСІНДІРМЕҢІ ҚОЛДАНУ.....	140

ФИЛОЛОГИЯ

Даuletова М.Т.	
КОНЦЕПТ КОГНИТИВТІ ЛИНГВИСТИКА МЕН ЛИНГВОМӘДЕНИЕТТАНУДЫҢ НЕГІЗГІ БІРЛІГІ РЕТИНДЕ.....	146

Қалиева А.Қ., Әмірбаева Ш.М.	
М.О. ӘУЕЗОВ ӘҢГІМЕЛЕРІНДЕГІ ҰЛТТЫҚ ПЕЙЗАЖ ПОЭТИКАСЫ.....	153

Нұрмұратов С.Е., Ошакбаева Ж.Б., Қоңырбаева Ж.М.	
ҚОҒАМНЫҢ РУХАНИ ЖАҢҒЫРУЫНДАҒЫ МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕРДІҢ ОРНЫ МЕН РӨЛІ.....	160

Сұлтанқызы Ж.С., Сейтахметова Н.Л.	
ТІЛДІК САНАНЫҢ МӘДЕНИ-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ШЫFYУ ТЕГІ ЖӘНЕ ОНЫҢ КОГНИТИВИЗМДІ ҚАЛЫПТАСТАРДАҒЫ РӨЛІ.....	168

Төремұратова Қ.Ж. , Бейхан З.	
ТІЛ – ҚАЗАҚ МӘДЕНИЕТІН ЖАҢҒЫРТУ ФАКТОРЫ РЕТИНДЕ.....	173

САЯСАТТАНУ

Дунаев В.Ю., Курганская В.Д., Сейдуманов А.С.	
САЯСИ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ФАКТОРЛЫҚ ТАЛДАУДАҒЫ "СЕБЕП ШҰҢҚЫРЫ".....	178

Жаманқараев Ж.С., Симтиков Ж.К.	
САНКЦИЯЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САЯСАТТАҒЫ ОРНЫ: ТӘУЕКЕЛДЕРДІ АЗАЙТУ ӘДІСТЕРІ МЕН ТӘСІЛДЕРІ.....	187

Қадыржанов Р.Қ., Ешпанова Д.Д.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫСЫНДАҒЫ ГОМОГЕНДІЛІК ЖӘНЕ ГЕТЕРОГЕНДІЛІК.....	194

Нысанбаева А.
ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫң ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....201

Хамидов А.А.
«ЧЖОУ И» КАНОНЫНЫң ЕКІ ИДЕЯЛЫҚ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЕРЕЖЕСІ.....208

ТАРИХ

Әпендиев Т.Ә.
1945-1955 жж. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АУЫЛ ХАЛҚЫНЫҢ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ.....215

Джалилов З.Г., Батырхан Б.Ш.
БАТЫС ЕУРОПАНЫҢ ШЫҒЫС ЖЕРОРТА ТЕҢІЗІНДЕГІ САЯСАТЫ ТАРИХЫНАН.....227

Селкебаева А., Сұлтанбеков Ш.С., Әстемес Г., Ыбырай С.Б., Ергешов Е.Т.
«ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ» ПӘННІН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІНДЕГІ
ТҮЖЫРЫМДАМАЛЫҚ ӘДІС.....237

Шашаев Ә.Қ., Мұзабаева Р.Ж, Сүлеймен С.
ХХ ФАСЫРДЫҢ 20-30 ЖЫЛДАРДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ НЕГІЗДЕ ҚҰРЫЛҒАН ҚОҒАМДЫҚ
ҰЙЫМДАРДЫҢ ҚЫЗМЕТІ.....245

ҚҰҚЫҚТАНУ

Аюрова З.К., Кусаинов Д.У., Рахметулина Б.С., Алимбетова Ж.А., Сапаров Б.Ж.
ТЕРРОРИЗМ МЕН ДІНИ ЭКСТРЕМИЗМГЕ ҚАРСЫ КҮРЕСТІҢ ЗАҢНАМАЛЫҚ Н
ЕГІЗДЕРІ.....250

Балтабаев Е., Гирдвойн П., Сомжүрек Б.Ж., Усерова А.Н., Апахаев Н.Ж.
СПОРТШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚ:
ҚАЗАҚСТАН МЕН ПОЛЬША МЫСАЛЫНДА.....256

Куатова А.Ә., Қошербаев Ж.Ә., Бопабаев Е.Ч., Мороз С.П., Адырбеков Д.Т.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ ЖЕР АЙНАЛЫМЫН ҚҰҚЫҚТЫҚ РЕТТЕУ МӘСЕЛЕСІ:
ҚАЗАҚСТАН ЖАҒДАЙЫ.....266

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТИСТИКТЕРІ

Кишибеков Д.К.
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМЫНА ҚОСЫЛҒАН ЖАҢА ҮЛЕС!.....274

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Медуханова Л.А. Канабекова М.А. ОСОБЕННОСТИ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	6
Айбосынова Д.А., Урузбаева Н.А. МАЛЫЙ И СРЕДНИЙ БИЗНЕС Г. НУР-СУЛТАН: ДИНАМИКА РАЗВИТИЯ И ХАРАКТЕРНЫЕ ЧЕРТЫ.....	14
Бейсембекова С.Х., Сихимбаев М.Р., Сихимбаева Д.Р. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ НЕДРОПОЛЬЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	22
Жагыпарова А.О., Алибекова Б.А., Курманалина А., Бекбусинова Г.К., Баева Д.А. ПАНДЕМИЯ COVID-19 И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА МИРОВУЮ ЭКОНОМИКУ.....	29
Касенбаев Г.С., Кайдарова Л.К., Раҳметуллина Ш.Ж., Керимова У.К., Рахимжанова Г.М. ДОСТУПНОСТЬ ПРОДУКТОВ ПИТАНИЯ – ОСНОВА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В КАЗАХСТАНЕ.....	39
Макаров А.Н., Жакупова Б.А., Нурманов А.О., Сексенова А.Т., Жиенбаев Ұ.Б. ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ ФИНАНСОВОГО ПЛАНИРОВАНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	47
Мархаева Б.А., Бейсенова М.У., Жаздықбаева Д.П. ОЦЕНКА ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ КАЗАХСТАНСКОГО ФОНДА ГАРАНТИРОВАНИЯ ДЕПОЗИТОВ.....	55
Мурсалова Х.Н., Баймагамбетова Л.К., Алимбетов Ү.С., Турдиева З.М., Апышева А.А. НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ КАЗАХСТАНА В РАМКАХ ЕАЭС.....	63
Нурмухаметов Н.Н., Абдикадирова А.А., Әбенов Е.М., Петров А.М. ОСОБЕННОСТИ РАЗРАБОТКИ СТРАТЕГИИ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ.....	70
Панзабекова А.Ж., Жанбозова А.Б., Дигель И.Е. СОВРЕМЕННЫЕ КОНЦЕПЦИИ УРБАНИСТИКИ И ИХ ПРИМЕНЕНИЕ ДЛЯ РАЗВИТИЯ ГОРОДОВ ПОСЛЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 ¹	78
Сатымбекова К.Б., Молдогазиева Г.М., Иманбаева З.О., Нурмаганбетова Б.К., Керимбек Г.Е. ПУТИ ОПТИМИЗАЦИИ УПРАВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОСТЬЮ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ КОМПАНИИ.....	87
Тилеубергенов Е.М., Садуакасов Ш.С., Конуспаев Р.К., Сейтахметова Н.Л. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ ПРЕДПРИЯТИЙ МАЛОГО БИЗНЕСА.....	94
Тулеугенова Ж.У., Бекбусинова Г.К., Баймбетова А.Б., Турчекенова Р.А., Луневски С. ГОСУДАРСТВЕННЫЙ НАЛОГОВЫЙ АУДИТ В НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	99

Шаяхметова Л.М., Майдырова А.Б., Молдажанеов М.Б.	
ОЦЕНКА ИНВЕСТИЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА КАЗАХСТАНА НА ОСОБО ОХРАНЯЕМЫХ ПРИРОДНЫХ ТЕРРИТОРИЯХ.....	107

ПЕДАГОГИКА

Бабаханов Ф.Б., Жолдасбекова С.А., Момбек А.А., Кривирадева Б.И., Абуов А.Е	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ.....	114

Дүйсенбеков Е.Б., Питер Жак, Тургунбаева Б.А., Арипбаева Л.Ш., Доссара А.Т.	
РАЗВИТИЕ ИНТЕРЕСА ШКОЛЬНИКОВ К ПЕДАГОГИЧЕСКИМ ПРОФЕССИЯМ В СОВРЕМЕННОЙ СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ.....	120

Жапбеков Х.Н., Маликқызы Л., Сагимбаева А.Е., Нұғманова Л.А.	
ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОБРАЗОВАННОСТЬ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ КАК ВАЖНОЕ УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	126

Рамазанов Т.Б., Шормакова А.Б.	
ОСОБЕННОСТИ ПОСТРОЕНИЯ ДИАЛОГА СОВРЕМЕННЫХ ШКОЛЬНИКОВ.....	132

Сиғазы А.Қ., Бирова Я., Султанбеков Ш.С., Ескіндирова М.Ж., Ауельбекова А.Ү.	
СИНТАКСИЧЕСКОЕ РАЗВЕРТЫВАНИЕ В СИНХРОННОМ ПЕРЕВОДЕ В СОВРЕМЕННОЙ ТЕОРИИ ПЕРЕВОДА.....	140

ФИЛОЛОГИЯ

Даuletова М.Т.	
КОНЦЕПТ КАК ОСНОВНАЯ ЕДИНИЦА КOGNITIVНОЙ ЛИНГВИСТИКИ И ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИИ.....	146

Калиева А.К., Амирбаева Ш.М.	
ПОЭТИКА НАЦИОНАЛЬНОГО ПЕЙЗАЖА В РАССКАЗАХ М.О. АУЭЗОВА.....	153

Нурмуратов С.Е., Ошакбаева Ж. Б., Конырбаева К. М.	
МЕСТО И РОЛЬ ПОСЛОВИЦ И ПОГОВОРОК В ДУХОВНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА.....	160

Сұлтанқызы Ж.С., Сейтахметова Н.Л.	
КУЛЬТУРФИЛОСОФСКИЕ ИСТОКИ ЯЗЫКОВОГО СОЗНАНИЯ И ЕГО РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ КОГНИТИВИСТИКИ.....	168

Туремуратова К.Ж., Бейхан З.	
ЯЗЫК КАК ФАКТОР ВОЗРОЖДЕНИЯ КАЗАХСКОЙ КУЛЬТУРЫ.....	173

ПОЛИТОЛОГИЯ

Дунаев В.Ю., Курганская В.Д., Сейдуманов А.С.	
«ВОРОНКА ПРИЧИННОСТИ» В ФАКТОРНОМ АНАЛИЗЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ РИСКОВ.....	178

Жаманкараев Ж.С., Симтиков Ж.К.	
САНКЦИИ И ИХ МЕСТО В МЕЖДУНАРОДНОЙ ПОЛИТИКЕ: МЕТОДЫ И СПОСОБЫ МИНИМИЗАЦИИ РИСКОВ.....	187

Кадыржанов Р.К., Ешпанова Д.Д.,
ГОМОГЕННОСТЬ И ГЕТЕРОГЕННОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОМ СТРОИТЕЛЬСТВЕ
КАЗАХСТАНА.....194

Нысанбаева А.
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....201

Хамидов А.А.
ДВА МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИХ ПОЛОЖЕНИЯ КАНОНА «ЧЖОУ И».....208

ИСТОРИЯ

Апендиев Т.А.
ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ НАСЕЛЕНИЯ В СЕЛАХ КАЗАХСТАНА 1945-1955 гг. 215

Джалилов З.Г., Батырхан Б.Ш.
К ИСТОРИИ ПОЛИТИКИ ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ В ВОСТОЧНОМ СРЕДИЗЕМНОМОРЬЕ.....227

Селкебаева А.Т., Султанбеков Ш.С., Астемес Г., Үбырай С.Б., Ергешов Е.Т.
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ ПОДХОД В МЕТОДИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ
«ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА».....237

Шашаев Э.Қ., Mrзабаева Р.Ж, Сүлеймен С.
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ОБЩЕСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ, СОЗДАННЫХ НА ОБЩЕСТВЕННЫХ
НАЧАЛАХ В 20-30-Е ГОДЫ XX В. 245

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Аюпова З.К., Кусаинов Д.У., Рахметулина Б.С., Алимбетова Ж.А., Сапаров Б.Ж.
ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ ОСНОВЫ БОРЬБЫ С ТЕРРОРИЗМОМ И РЕЛИГИОЗНЫМ
ЭКСТРЕМИЗМОМ.....250

Балтабаев Е., Гирдвойн П., Сомжурек Б.Ж., Усерова А.Н., Апахаев Н.Ж.
МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО В ЗАЩИТЕ ПРАВ СПОРТСМЕНОВ: НА ПРИМЕРЕ
КАЗАХСТАНА И ПОЛЬШИ.....256

Куатова А.А., Кошербаев Ж.А., Бопабаев Е.Ч., Мороз С.П., Адырбеков Д.Т.
ПРОБЛЕМА ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ОБОРОТА ЗЕМЕЛЬ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ:
НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА.....266

ДОСТИЖЕНИЯ АКАДЕМИКОВ НАН РК

Кшибеков Д.К.
НОВЫЙ ВКЛАД В ПЕДАГОГИЧЕСКУЮ НАУКУ КАЗАХСТАНА.....274

CONTENTS

ECONOMICS

Abieva S.N., Medukhanova L.A., Kanabekova M.A. FEATURES OF CURRENCY REGULATION IN KAZAKHSTAN.....	6
Aibossynova D.A., Uruzbayeva N.A. SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN NUR-SULTAN CITY: DEVELOPMENT DYNAMICS AND CHARACTERISTIC FEATURES.....	14
Beisembekova S.Kh., Sikhimbayev M.R., Sikhimbayeva D.R. PUBLIC ADMINISTRATION OF SUBSOIL USE IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	22
Zhagyparova A.O., Alibekova B., Kurmanalina A., Bekbusinova G.K., Bayeva D.A THE COVID-19 PANDEMIC AND ITS IMPACT ON THE GLOBAL ECONOMY.....	29
Kassenbayev G.S., Kaidarova L.K., Rakhmetullina SH.ZH., Kerimova U.K., Rakhimzhanova G.M. FOOD AVAILABILITY AS THE BASIS OF FOOD SECURITY IN KAZAKHSTAN.....	39
Makarov A., Zhakupova B., Nurmanov A., Seksanova A., Zhienbayev U. THE MAIN PROBLEMS OF ORGANIZING FINANCIAL PLANNING AT THE ENTERPRISE AND WAYS TO SOLVE IT.....	47
Markhayeva B.A., Beisenova M.U., Zhazdykbayeva D.P. FINANCIAL SUSTAINABILITY ASSESSMENT OF THE KAZAKHSTAN DEPOSIT INSURANCE FUND.....	55
Mursalova Kh.N., Baimagambetova L.K., Alimbetov U.S., Turdieva Z.M., Aypsheva A.A. DIRECTIONS FOR IMPROVING EFFICIENCY OF ECONOMIC INTEGRATION OF KAZAKHSTAN WITHIN THE EAEU.....	63
Nurmuhamedov N.N., Abdikadirova A.A., Abenov E.M., Petrov A.M. STRATEGY DEVELOPMENT FEATURES OF SMALL ENTERPRISES.....	70
Panzabekova A.Zh., Zhanbozova A.B., Digel I.E. MODERN URBAN CONCEPTS AND THEIR APPLICATION FOR CITY DEVELOPMENT AFTER COVID-19 PANDEMIC.....	78
Satymbekova K., Moldogaziyeva G., Imanbayeva Zh., Nurmaganbetova B., Kerimbek G. WAYS TO OPTIMIZE THE MANAGEMENT OF THE STABILITY OF THE COMPANY'S FINANCIAL POSITION.....	87
Tileubergenov E.M., Saduakasov Sh.S., Konuspayev R.K., Seitakhmetova N.L. FEATURES OF FORMING THE FINANCIAL STRATEGY OF SMALL BUSINESSES.....	94
Tulegenova Zh.U., Bekbusinova G.K., Baymbetova A.B., Turchekenova R., Lunevski S. STATE TAX AUDIT IN THE TAX POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	99
Shayakhmetova L.M., Maydirova A.B., Moldazhanov M.B. ASSESSMENT OF THE INVESTMENT POTENTIAL OF THE TOURISM INDUSTRY OF KAZAKHSTAN IN SPECIALLY PROTECTED NATURAL AREAS.....	107

PEDAGOGY

Babakhanov F.B., Zholdasbekova S.A., Mombek A.A., Kriviradeva B.I., Abuov A.E.
IMPROVING QUALITY MANAGEMENT IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION.....114

Duisenbekov E.B., Peter Ziak, Turgunbayeva B., Aripbaeva L.Sh., Doskara A.
DEVELOPMENT OF SCHOOL CHILDREN INTEREST IN TEACHING PROFESSIONS
IN MODERN EDUCATIONAL SYSTEM.....120

Zhanbekov H.N., Malikkyzy L., Sagimbaiyeva A.E., Nugmanova L.A.
PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF ENVIRONMENTAL
COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS.....126

Ramazanov T.B., Shormakova A.B.
FEATURES OF BUILDING A DIALOGUE OF MODERN SCHOOLCHILDREN.....132

Sigazy A.K., Birova J., Sultanbekov Sh., Yeskindirova M.Zh., Auyelbekova A.
SYNTACTIC EXPLICATION IN SYNCHRONIC TRANSLATION IN MODERN THEORY
OF TRANSLATION.....140

PHILOLOGY

Dauletova M.T.
THE CONCEPT AS THE MAIN UNIT OF COGNITIVE LINGUISTICS AND
LINGUOCULTUROLOGY.....146

Kalieva A.K., Amirkayeva Sh.M.
THE POETICS OF THE NATIONAL LANDSCAPE IN THE STORIES OF M.O. AUEZOV.....153

Nurmuratov S.E., Oshakbaeva Zh.B., Konyrbaeva K.M.
THE PLACE AND ROLE OF PROVERBS IN THE SPIRITUAL REVIVAL OF SOCIETY.....160

Sultankzy Zh.S., Seitakhmetova N.L.
CULTURAL AND PHILOSOPHICAL ORIGINS OF LANGUAGE CONSCIOUSNESS
AND ITS ROLE IN THE FORMATION OF COGNITIVE SCIENCE.....168

Turemuratova K.Zh., Beyhan Z.
LANGUAGE AS THE FACTOR OF THE REVIVAL OF KAZAKH CULTURE.....173

POLITICAL SCIENCE

Dunaev V., Kurganskaya V., Seidumanov A.
THE "FUNNEL OF CAUSALITY" IN FACTOR ANALYSIS OF POLITICAL RISKS.....178

Zamankaraev Zh.S., Simtikov Zh.K.
SANCTIONS AND THEIR PLACE IN INTERNATIONAL POLITICS: METHODS
AND APPROACHES TO REDUCING RISKS.....187

Kadyrzhanov R.K., Yeshpanova D.D.
HOMOGENEITY AND HETEROGENEITY IN THE NATION-BUILDING OF KAZAKHSTAN.....194

Nyssanbayeva A.
ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....201

Khamidov A.A.

TWO IDEOLOGICAL AND METHODOLOGICAL PROVISIONS OF THE CANON «ZHOU YI».....208

HISTORY

Apendiyev T.A.

DEMOGRAPHIC SITUATION OF THE POPULATION IN THE VILLAGES
OF KAZAKHSTAN 1945-1955.....215

Dzhalilov Z., Batyrkhan B.

TO THE HISTORY OF POLITICS OF WESTERN EUROPE IN THE EASTERN
MEDITERRANEAN.....227

Selkebayeva A., Sultanbekov Sh.S., Astemes G., Ybyray S.B., Ergeshov E.T.

CONCEPTUAL APPROACH IN TEACHING METHODS OF THE DISCIPLINE
"HISTORY OF KAZAKHSTAN".....237

Shashaev A.K., Mrzabayeva R.Zh., Suleimen S.

ACTIVITIES OF PUBLIC ORGANIZATIONS ESTABLISHED ON A PUBLIC BASIS IN
THE 20-30S OF THE XX CENTURY.....245

LAW

Ayupova Z.K., KussainovD.U., Rakhmetullina B.S., Alimbetova Zh.A., Saparov B.Zh.

LEGISLATIVE BASIS FOR COMBATING TERRORISM AND RELIGIOUS EXTREMISM.....250

Baltabayev E., Piotr Girdwoyn., Somzhurek B.Zh., Usserova A., Apakhayev N.Zh.

INTERNATIONAL LAW IN PROTECTION OF THE RIGHTS OF SPORTSMEN:
A CASE STUDY KAZAKHSTAN AND POLAND.....256

Kuatova A.A., Kosherbayev Zh.A., Bopabaev E.Zh., Moroz S.P., Adyrbekov D.T.

THE PROBLEM OF LEGAL REGULATION OF LAND TURNOVER IN CENTRAL ASIA:
THE CASE OF KAZAKHSTAN.....266

ACHIEVEMENTS OF ACADEMICIANS OF NAS RK

Kishibekov D. K.

A NEW CONTRIBUTION TO THE PEDAGOGICAL SCIENCE OF KAZAKHSTAN.....274

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www: nauka-nanrk.kz

**ISSN 2518–1467 (Online),
ISSN 1991–3494 (Print)**

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *M.C. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 10.12.2021.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.
17,5 п.л. Тираж 300. Заказ 6.

